

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 163. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890596826528.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Fra et Vindue i Vartou

Fra et Vindue i Vartou tryktes første gang sammen med *Et Billede fra Castelsvolden* under titlen *To Billeder fra Kjøbenhavn* af H.C.Andersen i *Gæa*, æsthetisk Aarbog, udg. af P.L.Møller, 1847, der udkom december 1846.

Historiens tilblivelse er ukendt, men A havde flere gange anslået motivet; således i *Hjertesuk* af en udtjent Damekjole (Repertorium for Moerskabslæsning Nr. 23. 21.10.1829. 368), medens livsbilledet genfindes i *Skyggebilleder*, hvor A i diligencen fra Hamborg til Lyneborg møder en anonym gammeljomfru: »i det mørke Øie laae der noget interessant, noget dybt veemodigt, selv naar hun smilede« (28). Ved afrejsen fra Lyneborg får A et sidste glimt af hende: »en Skygge gik over Gardinet, det var hende, der saae efter os ved Vinduet [...] Der ligger virkelig noget Rørende i saadan en gammel Piges stille Klosterliv; hvem veed hvilken Orm der gnaver dette Hjerte; der ere Følelser og Tanker, vi ofte ikke kunne betroe vore kjæreste Venner« (29). Jvf. endvidere den gamle morlille og de unge piger, der danser udenfor en landsby (72f). Ligeledes kan nævnes et billede af en gammeljomfru i *Aarets tolv Maaneder, October* (1833; SS XII 153f) i et sceneri, hvori også ambratræet forekommer.

295.4*Ambratræet*] sandeltræ. - **5***Vartou*] stiftelse for ældre oprettet 1607 af Christian IV; havde 1666-1934 til huse på hjørnet af Farvergade og Vestervoldgade. - **13***Sagnet*] iflg. folketroen almindeligt at bygninger kunne stå til evig tid, når noget levende blev begravet derunder; jvf. Thiele2 I 147: »Da man engang for mange Tider siden satte Vold om Kjøbenhavn, sank den uden Ophør, og det var fast ikke muligt, at faae den til at staae fast. Da toge de et lidet, uskyldigt Pigebarn, satte hende paa en Stol ved et Bord og gave hende Legetøi og Mundgodt. Og medens hun sad der og gjorde sig tilgode, opbyggede tolv Murere en Hvælving over hende, og, da den var fuldført, kastede de under Musik og klingende Spil Volden derover. Derfor skal den nu være uryggelig!« - **19-21***Danmarks Konge ... Rede*] Frederik III.s ord, da han blev rådet til at flygte til Norge eller Holland under svenskernes forberedelser til Københavns belejring 1658-59. 164 Vendingen stammer oprindelig fra Job 29.18. Jvf. iøvrigt A.s digt *De Danske og deres Konge* (1830; SS XII 332).

296.11*Rosenborg*] lystslot opført af Christian IV 1606-34.